

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
T Ü R K T A R İ H K U R U M U

ISSN 0041 - 4255

BELLE TEN

DÖRT AYDA BİR ÇIKAR

Cilt : LXIV

Sa. 241

Aralık 2000

T Ü R K T A R İ H K U R U M U B A S I M E V İ — A N K A R A

2001

İÇİNDEKİLER

Makaleler, İncelemeler:

	Sayfa
UMURTAĞ, GÜLSÜN: A Building Type of the Burdur Region From the Neolithic Period (1 harita, 1 kronoloji cetveli ve 8 resim ile birlikte)	683
DÖNMEZ, ŞEVKET: İ.Ö. 1. Bin Yılı Orta Anadolu Çanak-Çömleğinde Ana Tanrıça Kültü (1 harita, 4 çizim ve 8 resim ile birlikte)	707
KÖROĞLU, KEMALETTİN: Urartu Krallığı'nın Kuzey Yayılımı ve Qulha Ülkesinin Tarihi Coğrafyası (17 resim ile birlikte)	717
BAKIR, ABDÜLHALİK: Ortaçağ İslam Dünyasında Dokuma Sanayi	749
İNCE, KASIM: Gümüşhane'de Pek Bilinmeyen İki Mezar Anıtı (1 harita, 3 çizim ve 8 resim ile birlikte)	827
ÖDEN, ZERRİN GÜNAL: Kadı Burhaneddin Karşısında Bir Selçuklu Şehzadesi Kılıç Arslan	847
ÖĞRETEN, AHMET: Türk Kültüründe "Yada Taşı" ve XVIII. Yüzyıl Sonu Osmanlı-Rus Savaşlarında Kullanılması	863
SARICAOĞLU, FİKRET: Osmanlı Muhalefet Geleneğinde Yeni Bir Dönem: İlk Siyasi Bildiriler (6 belge ile birlikte)	901
TURAN, ÖMER: XIX. Yüzyılda Kırım, Kafkasya ve Civarında Misyonerlik Faaliyetleri	921
GÜÇLÜ, YÜCEL: The Basic Principles and Practices of the Turkish Foreign Policy Under Atatürk	949

Kitap Tanıtmalar:

ŞAKIROĞLU, MAHMUT H.: Benjamin Arbel: <i>Trading nations. Jews and Venetians in the Early Modern Eastern Mediterranean</i>	969
İLGÜREL, MÜCTEBA: Jean Bell: <i>Kösem Sultan Topkapı'da Bir Gelin</i>	971
GÖYÜNÇ, NEJAT: Reinhold Schiffer: <i>Oriental Panorama: British Travellers in 19th Century Turkey</i>	973
MERÇİL, ERDOĞAN: Firdaws Al-Iqbāl: <i>History of Khorezm</i>	977
2000 Yılı Birinci Yarısında Kütüphanemize Gelen Kitaplar ve Dergiler	983
İngilizce Özetler	1063

BELLETEN

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Türk Tarih Kurumu Adına
PROF. DR. YUSUF HALAÇOĞLU

Proprietor and Redactor in Chief
Turkish Historical Society
PROF. DR. YUSUF HALAÇOĞLU

Adres/Address:

Türk Tarih Kurumu Kızılay Sokak No: 1

06100-Sıhhiye/ANKARA

Tel: 310 23 68 (11 Hat)

Fax: 310 16 98

Internet: <http://www.ttk.gov.tr>

email: [yusuf @ ttk.gov.tr](mailto:yusuf@ttk.gov.tr)

ISSN 0041-4255

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
T Ü R K T A R İ H K U R U M U

ISSN 0041-4255

BELLE TEN

DÖRT AYDA BİR ÇIKAR
PERIODICAL PUBLISHED EVERY FOUR MONTHS

Cilt: LXIV - Volume: LXIV

Sayı: 239-241 - No.: 239-241

T Ü R K T A R İ H K U R U M U B A S I M E V İ - A N K A R A

2001

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Türk Tarih Kurumu Adına
PROF. DR. YUSUF HALAÇOĞLU

Proprietor and Redactor in Chief
Turkish Historical Society
PROF. DR. YUSUF HALAÇOĞLU

İ Ç İ N D E K İ L E R

Makaleler, İncelemeler:

Sayfa

AK, MAİMUT: Bartınlı İbrahim Hamdi ve Atlas'ı	69
AKA, İSMAIL: Timur Sadece Bir Asker mi idi?	453
ARSLAN, MELİH: Kilikia-Aigeai Baskılı 3.Gordianus'un Ünik Sikkesi (2 resim ile birlikte)	415
BAKIR, ABDÜLHALİK: Ortaçağ İslam Dünyasında Dokuma Sanayi	749
ÇAĞLAYAN, K. TUNCER: Birinci Dünya Savaşı Sonlarında Kafkasya'da İngiliz Faaliyetleri	487
ÇAYIRDAĞ, MEHMET: Eretnalı Beyliğinin Paraları (16 resim ile birlikte)	435
ÇAYIRDAĞ, MEHMET: Kayseri'nin Yazır Köyü'nde Bir Selçuklu Mescidi: Yazır Camii (2 çizim, 9 resim ile birlikte)	59
de VIDAS, ALBERT: Modern Greece and the Sephardim of Salonica an Overview	161
DÖNMEZ, ŞEVKET: İ.Ö. 1. Bin Yılı Orta Anadolu Çanak-Çömleğinde Ana Tanrıça Kültürü (1 harita , 4 çizim ve 8 resim ile birlikte)	707
DURU, REFİK: Bademağacı Kazıları 1997 ve 1998 Yılları Çalışma Raporu (41 levha ile birlikte)	187
DURU, REFİK: Bademağacı Kazıları 1999 Yılı Çalışma Raporu (24 levha ile birlikte)	583
ERDAL., YILMAZ SELİM: Hagios Aberkios Kilisesi İskelet Topluluğunun Antropolojik Açından İncelenmesi (8 resim ile birlikte)	23
GÖMEÇ, SAADETTİN: Şine-Usu Yazıtı'nda Geçen Yer Adları Üzerine	427
GÜÇLÜ, YÜCEL: The Basic Principles and Practices of the Turkish Foreign Policy Under Atatürk	949
GÜRLER, BİNNUR: Yeni Kronolojik Veriler Işığında İonia Kalıp Yapımı Kaselerinin Bazı Serilerinin Değerlendirilmesi (3 çizim, 3 resim ile birlikte)	419
İHSANOĞLU, EKMELEDDİN: Osmanlı Medrese Tarihçiliğinin İlk Safhası (1916-1965) -Keşif ve Tasarlama Dönemi-	541
İNCE, KASIM: Gümüşhane'de Pek Bilinmeyen İki Mezar Anıtı (1 harita, 3 çizim ve 8 resim ile birlikte)	827
İPEK, NEDİM: Bafra'da Fiyatlar ve Ücretler (1914-1930)	101
KÂHIYA, ESİN: One of the Samples of the Influences of Avicenna on the Ottoman Medicine, Shams Al-Din İtaqi	63
KÖROĞLU, KEMALETTİN: Urartu Krallığı'nın Kuzey Yayılımı ve Qulha Ülkesinin Tarihi Coğrafyası (17 resim ile birlikte)	717
MERÇİL., ERDOĞAN: Türkiye Selçukluları Devrinde Türkçe'nin Resmî Dil Olmasını Kim Kabul Etti?	51
MUSA, İSMAYIL: Azerbaycan-Osmanlı Siyasi-Askeri İlişkileri (1917-1918)	509
OCAK, AHMET YAŞAR: Babailer İşyanından Kızılbaşlığa: Anadolu'da İslâm Heterodoksizminin Doğuş ve Gelişim Tarihine Kısa Bir Bakış	129
ÖDEN, ZERRİN GÜNAL: Kadı Burhaneddin Karşısında Bir Selçuklu Şehzadesi Kılıç Arslan	847
ÖGRETEN, AHMET: Türk Kültüründe "Yada Taşı" ve XVIII. Yüzyıl Sonu Osmanlı-Rus Savaşlarında Kullanılması	863

ÖZTOPRAK, İZZET: Birinci İnönü Savaşı'nın Anadolu, İstanbul ve Dış Basında Karşılığı ve Yorumu (7 belge ile birlikte)	523
SAN, OYA: Bazı Bulgular Işığında Anadolu'da Kimmer ve İskit Varlığı Üzerine Gözlemler (23 resim ile birlikte)	1
SARICAOĞLU, FİKRET: Osmanlı Muhalefet Geleneğinde Yeni Bir Dönem: İlk Siyasî Bildiriler (6 belge ile birlikte)	901
SEVİN, VELİ: Urartu Bahçeleri (9 resim ile birlikte)	395
_____ : Urartian Gardens	407
TIZLAK, FAHRETTİN: Van Gölü'nde Vapur İşletme Teşebbüsleri (1879-1907) (6 sayfa belge ile birlikte)	467
TURAN, ÖMER: Bulgaristan'da Prenslik Döneminde Türklerin Sosyal ve Siyasal Kurumlaşma Çalışmaları	89
TURAN, ÖMER: XIX. Yüzyılda Kırım, Kafkasya ve Civarında Misyonerlik Faaliyetleri	921
UMUNÇ, HİMMET: "Decima Musarum": Anna Komnena'nın <i>Aleksias</i> 'ı Üzerine Bir Değerlendirme	43
UMURTAĞ, GÜLSÜN: A Building Type of the Burdur Region From the Neolithic Period (1 harita, 1 kronoloji cetveli ve 8 resim ile birlikte)	683

Çeviriler:

DAVISON, RODERIC H.: (Çev. Burak, Durdu Mehmet): Küçük Kaynarca Antlaşması'nda 'Dosografa' Kilisesi	213
MORTEL, RICHARD T.: (Çev. Kızıltoprak, Süleyman): Memlûkler Devrinde Mekke'de Fiyatlar	599

Haberler:

İLHAN, M. MEHDİ: 35. Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Araştırmaları Kongresi (The 35 th International Congress of Asian and North-African Studies) Budapeşte, 7-12 Temmuz 1997 (3 resim ile birlikte)	223
---	-----

Kitap Tanıtımlar:

GÖLEN, ZAFER: N. Nicolas Ambraseys & Caroline F. Finkel: <i>The Seismicity of Turkey and Adjacent Areas A Historical Review, 1500-1800</i>	657
GÖYÜNÇ, NEJAT: Georgios Salakides: <i>Sultansurkunden des Athos-Klosters Vatopedi aus der Zeit Bayezid II. und Selim I.</i>	231
GÖYÜNÇ, NEJAT: Reinhold Schiffer: <i>Oriental Panorama: British Travellers in 19th Century Turkey</i>	973
İLGÜREL, MÜCTEBA: Jean Bell: <i>Kösem Sultan Topkapı'da Bir Gelin</i>	971
KALIYA, ESİN: <i>Paracelsus, Selected Writing</i>	661
KIZILTOPRAK, SÜLEYMAN: Shai Har-El: <i>Ortadoğu'da Hakimiyet Mücadelesi Osmanlı-Memlûk Savaşı; 1485-1491</i>	235
KÖROĞLU, KEMALETTİN: O ktay Belli: <i>Anzaf Kaleleri ve Urartu Tanrıları</i>	663
MERÇİL, ERDOĞAN: Firdaws Al-Iqbāl: <i>History of Khorezm</i>	977
OCAK, AHMET YAŞAR: <i>Alevi Identity: Cultural, Religios and Social Perspectives</i>	237
ÖZCAN, AZMİ: M. Naeem Qureshi: <i>Pan-Islam in British Indian Politics, A Study of the Khilafat Movement 1918-1924</i>	667
ŞAKIROĞLU, MAHMUT H.: Benjamin Arbel: <i>Trading nations. Jews and Venetians in the Early Modern Eastern Mediterranean</i>	969

ŞAKİROĞLU, MAHMUT H.: J o h n C o v e l : <i>Dr. John Covel Voyages en Turquie 1675-1677</i>	239
TÜRKMEN, ZEKERİYA: M e h m e t A s a f (S a y g u n) : <i>Volga Kıyılarında ve Muhura: Esaret Haura ve Maceraları</i>	647

Nekroloji:

ÖZGÜÇ, TAHSİN: Prof. Dr. Hans Gustav Güterbock'un Anısına (1 resim ile birlikte)	671
YAZICI, NESİMİ: Prof. Dr. Hüseyin Gazi Yurdaydın'ın Hayatı ve Çalışmaları (1 resim ile birlikte)	241
1999 Yılı İkinci Yarısında Kütüphanemize Gelen Kitaplar ve Dergiler	253
2000 Yılı Birinci Yarısında Kütüphanemize Gelen Kitaplar ve Dergiler	983
İngilizce Özetler	383
İngilizce Özetler	673
İngilizce Özetler	1063

C O N T E N T S

Articles and Studies:

	Page
AK, MAHMUT: The Atlas of Bartınlı İbrahim Hamdi	69
AKA, İSMAİL: Was Tamerlane Merely a Soldier?	453
ARSLAN, MELİH: A Unique Coin of Gordianus III Minted at Aigeai, Cilicia (with 2 figures)	415
BAKIR, ABDÜLHALİK: Textile Manufacturing in the Medieval Islamic World	749
ÇAĞLAYAN, K. TUNCER: British Activities in the Caucasus at the Close of World War One	487
ÇAYIRDAĞ, MEHMET: A Seljuqid Masjid in a Village of Kayseri Province: Yazır Mosque (with 11 figures)	59
ÇAYIRDAĞ, MEHMET: Coinage of the Eretna Principality (with 16 figures)	435
de VIDAS, ALBERT: Modern Greece and the Sephardim of Salonica an Overview	161
DÖNMEZ, ŞEVKET: Evidence of the Mother Goddess Cult in the Ceramics of Central Anatolia in the First Millenium B.C. (with 1 map and 12 figures)	707
DURU, REFİK: Interim Report (1997 and 1998) on the Excavation at Bademağacı (with 41 plates)	187
DURU, REFİK: The 1999 Bademağacı Excavation Report (with 24 plates)	583
ERDAL, YILMAZ SELİM: Anthropological Analyses of Hagios Aberkios Church Skeletal Population (with 8 figures)	23
GÖMEÇ, SAADETTİN: On the Place Names Occurring in the Şine-usu Inscription	427
GÜÇLÜ, YÜCEL: The Basic Principles and Practices of the Turkish Foreign Policy under Atatürk	949
GÜRLER, BİNNUR: Analysis of Certain Series of Ionian Molded Bowls in the Light of New Chronological Evidence (with 6 figures)	419
İHSANOĞLU, EKMELEDDİN: The Historiography of the Ottoman Medrese in the Early Period (1916-1965): Exploration and Conceptualization	541
İNCE, KASIM: Two Little-known Funerary Monuments in the Province of Gümüşhane (with 1 map and 11 figures)	827
İPEK, NEDİM: Prices and Wages in Bafra (1914-1930)	101
KAHYA, ESİN: One of the Samples of the Influences of Avicenna on the Ottoman Medicine, Shams al-Din İtaqi	63
KÖROĞLU, KEMALETTİN: The Northward Expansion of the Kingdom of Urartu and the Historical Geography of the Land of Qulha (with 17 figures)	717
MERÇİL, ERDOĞAN: Who Declared Turkish the Official Language in the Era of the Seljuqs of Rum?	51
MUSA, İSMAYİL: Azerbaijan-Ottoman Political and Military Relations (1917-1918)	509
OCAK, AHMET YAŞAR: From the Bâbâ'î Rebellion to the Emergence of the Kızılbaş ...	129
ÖDEN, ZERRİN GÜNAL: The Seljuk prince Kılıç Arslan Versus Kadı Burhaneddin	847
ÖGRETEN, AHMET: Yada Taşı and Its Use in the Russo-Ottoman War of the Late Eighteenth Century	863

ÖZTOPRAK, İZZET: The Response to and Interpretation of the First Battle of İnönü by the Press in Anatolia, Istanbul and Abroad (with 7 documents)	523
SAN, OYA: Certain Observations on Cimmericians and Scythians in Anatolia in the Light of Some Findings (with 23 figures)	1
SARICAOĞLU, FİKRET: A New Era in the Tradition of Ottoman Opposition: Early Political Declarations (with 6 documents)	901
SEVİN, VELİ: Urartian Gardens (with 9 figures)	395
_____ : Urartian Gardens	407
TIZLAK, FAHRETTİN: Initiatives to Establish the Operation of Ferryboat Service on Lake Van (1879-1907) (with 6 documents)	467
TURAN, ÖMER: Efforts by the Turkish Population of Bulgaria in the Principality Era toward Social and Political Organization	89
TURAN, ÖMER: Missionary Activities in the Crimea and the Transcaucasus in the Nineteenth Century	921
UMUNÇ, HİMMET: Some Remarks on the <i>Alexias</i> by Anna Comnenos, the "Decima Musarum"	43
UMURTAĞ, GÜLSÜN: A Building Type of the Burdur Region From the Neolithic Period (with 1 map and 9 figures)	683

Translations:

DAVISON, RODERIC H.: (Translated by Durdu Mehmet Burak): The Church of "Dosografa" in the Treaty of Küçük Kaynarca	213
MORTEL, RICHARD T.: (Çev. Kızıltoprak, Süleyman): Prices at Mecca in the Mamluk Period	599

News:

İLHAN, M. MEHDİ: The 35 th International Congress of Asian and North-African Studies (Budapeste, 7-12 July 1997) (with 3 figures)	223
--	-----

Book Reviews:

GÖLEN, ZAFER: N. Nicolas Ambraseys & Caroline F. Finkel: <i>The Seismicity of Turkey and Adjacent Areas A Historical Review, 1500-1800</i>	657
GÖYÜNÇ, NEJAT: Georgios Salakides: <i>Sultansurkunden des Athos-Klosters Vatopedi aus der Zeit Bayezid II. und Selim I.</i>	231
GÖYÜNÇ, NEJAT: Reinhold Schiffer: <i>Oriental Panorama: British Travellers in 19th Century Turkey</i>	973
İLGÜREL, MÜCTEBA: Jean Bell: <i>Kösem Sultan Topkapı'da Bir Gelin</i>	971
İLHAN, M. MEHDİ: The 35 th International Congress of Asian and North-African Studies (Budapeste, 7-12 July 1997) (with 3 figures)	223
KAHYA, ESİN: <i>Paracelsus, Selected Writing</i>	661
KIZILTOPRAK, SÜLEYMAN: Şah Har-El: <i>Ortadoğu'da Hakimiyet Mücadelesi Osmanlı-Memlûk Savaşı; 1485-1491</i>	235
KÖROĞLU, KEMALETİN: O ktay Belli: <i>Anzaf Kaleleri ve Urartu Tanrıları</i>	663
MERÇİL, ERDOĞAN: Firdaws Al-Iqbāl: <i>History of Khorezm</i>	977
OCAK, AHMET YAŞAR: <i>Alevi İdentiy: Cultural, Religios and Social Perspectives</i>	237
ÖZCAN, AZMİ: M. Naeem Qureshi: <i>Pan-Islam in British Indian Politics, A Study of the Khilafat Movement 1918-1924</i>	667
ŞAKIROĞLU, MAHMUT H.: Benjamin Arbel: <i>Trading nations. Jews and Venetians in the Early Modern Eastern Mediterranean</i>	969

ŞAKIROĞLU, MAHMUT H.: J o h n C o v e l : <i>Dr. John Covel Voyages en Turquie 1675-1677</i>	239
TÜRKMEN, ZEKERİYA: M e h m e t A s a f (S a y g u n) : <i>Volga Kıyılarında ve Muhtıra: Esaret Haura ve Maceraları</i>	647
Necrology:	
ÖZGÜÇ, TAHSİN: In Memory of Professor Hans Gustav Güterbock (with 1 figures)	671
YAZICI, NESİMİ: Prof. Dr. Hüseyin Gazi Yurdaydın's life and works (with 1 figure)	241
The books and periodicals our library received during the second half of 1999	253
The books and periodicals our library received during the first half of 2000	983
Abstracts	383
Abstracts	673
Abstracts	1063

C O N T E N T S

Articles and Studies:

Page

UMURTAĞ, GÜLSÜN: A Building Type of the Burdur Region From the Neolithic Period (with 1 map and 9 figures)	683
DÖNMEZ, ŞEVKET: Evidence of the Mother Goddess Cult in the Ceramics of Central Anatolia in the First Millenium B.C. (with 1 map and 12 figures)	707
KÖROĞLU, KEMALETTİN: The Northward Expansion of the Kingdom of Urartu and the Historical Geography of the Land of Qulha (with 17 figures)	717
BAKIR, ABDÜLHALİK: Textile Manufacturing in the Medieval Islamic World	749
İNCE, KASIM: Two Little-known Funerary Monuments in the Province of Gümüşhane (with 1 map and 11 figures)	827
ÖDEN, ZERRİN GÜNAL: The Seljuk prince Kılıç Arslan Versus Kadı Burhaneddin	847
ÖĞRETEN, AHMET: Yada Taşı and Its Use in the Russo-Ottoman War of the Late Eighteenth Century	863
SARICAOĞLU, FİKRET: A New Era in the Tradition of Ottoman Opposition: Early Political Declarations (with 6 documents)	901
TURAN, ÖMER: Missionary Activities in the Crimea and the Transcaucasus in the Nineteenth Century	921
GÜÇLÜ, YÜCEL: The Basic Principles and Practices of the Turkish Foreign Policy under Atatürk	949

Book Reviews:

ŞAKİROĞLU, MAHMUT H.: Benjamin Arbel: <i>Trading nations. Jews and Venetians in the Early Modern Eastern Mediterranean</i>	969
İLGÜREL, MÜCTEBA: Jean Bell: <i>Kösem Sultan Topkapı'da Bir Gelin</i>	971
GÖYÜNÇ, NEJAT: Reinhold Schiffer: <i>Oriental Panorama: British Travellers in 19th Century Turkey</i>	973
MERCİL, ERDOĞAN: Firdaws Al-Iqbāl: <i>History of Khorezm</i>	977
The books and periodicals our library received during the first half of 2000	983
Abstracts	1063

BELLETEN

PERIODICAL PUBLISHED EVERY FOUR MONTHS

TURKISH HISTORICAL SOCIETY REVIEW

Volume : LXIV

No. 241

December 2000

ANKARA - TURKISH HISTORICAL SOCIETY PRINTING HOUSE

2001